

Sammanträdesprotokoll

Kommunfullmäktige

Trosa kommun

Sammanträdesdatum

2012-11-07

§ 81**Dnr KS 2012/42****Patientavgift för inkontinenshjälpmedel****Kommunfullmäktige beslutar****att godkänna förslag till patientavgift för inkontinenshjälpmedel.****Ärendet**

Landstinget Södermanland har upprättat en åtgärdsplan för att komma i ekonomisk balans. Utifrån denna har en projektgrupp utsetts för att utreda införandet av patientavgift för inkontinenshjälpmedel. Den gemensamma nämnden för vård, omsorg och hjälpmedel i Sörmland (VOHJS) har beslutat att ställa sig bakom förslaget att gälla fr.o.m. 1 januari år 2013 och föreslår landstingsfullmäktige och respektive kommunfullmäktige att godkänna förslaget till patientavgift för inkontinenshjälpmedel.

Kommunstyrelsen har i kommunens interna beredning av ärendet låtet remittera ärendet till vård- och omsorgsnämnden för yttrande.

Ärendets beredning

Kommunstyrelsen 2012-10-24, § 95

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2012-10-15

Vård- och omsorgsnämnden 2012-10-05, § 51

Tjänsteskrivelse från vård- och omsorgschef Kajsa Fisk 2012-09-27

Gemensamma nämnden för vård omsorg och hjälpmedel (VOHJS)

2012-02-17, § 3

Kopia till

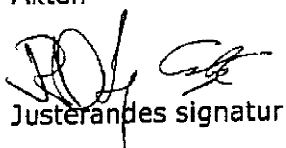
Landstinget Södermanland

Vård- och omsorgsnämnden

VOHJS

Ekonomienheten

Akten

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

DATUM
2012-02-17

DIARIENR
GNVO11-030

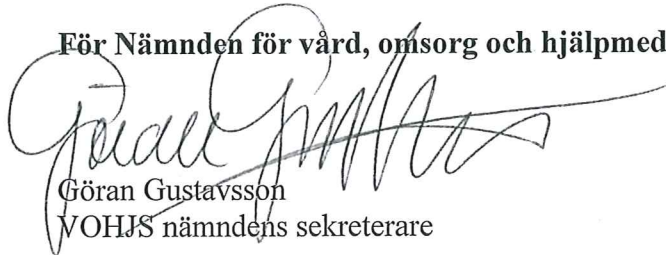
Till
Landstingsstyrelsen och
respektive Kommunstyrelse

Patientavgift för inkontinenshjälpmedel

Gemensamma nämnden för vård, omsorg och hjälpmedel har beslutat att ställa sig bakom förslaget att införa en patientavgift på 100 kr vid varje förskrivning av inkontinenshjälpmedel i Sörmland för både landstinget och kommunerna, fr.o.m. 1 januari 2013, med undantag för boenden på SÄBO och boenden på LSS.

Gemensamma nämnden föreslår landstingsstyrelsen och respektive kommunstyrelse föreslå landstingsfullmäktige och respektive kommunfullmäktige att godkänna förslaget till patientavgift för inkontinenshjälpmedel.

För Nämnden för vård, omsorg och hjälpmedel

Göran Gustavsson
VOHJS nämndens sekreterare

Bilaga: Protokollsutdrag
VOHJS § 3/12

§ 3 Patientavgifter för inkontinenshjälpmedel

Gemensamma nämndens vård, omsorg och hjälpmedel beslut

1. Gemensamma nämnden beslutar att ställa sig bakom förslaget att införa en patientavgift på 100 kr vid varje förskrivning av inkontinenshjälpmedel i Sörmland för både landstinget och kommunerna, fr.o.m. 1 januari 2013, med undantag för boenden på SÄBO och boenden på LSS-boende
2. Gemensamma nämnden beslutar att patientavgiften gäller för respektive huvudmans ansvarsområde
  - a. Landstinget ansvarar för brukare som bor i enskilt boende
  - b. Kommunerna ansvarar för vuxna brukare, vars åldersgrupp ska harmonisera med hemsjukvården och särskilt boende
3. Gemensamma nämnden beslutar att förslå landstingsstyrelsen och respektive kommunstyrelse föreslå landstingsfullmäktige och respektive kommunfullmäktige att godkänna föreslagen patientavgift för inkontinenshjälpmedel

Paragrafen förklaras omedelbart justerad

Yrkande

Ordförande Britta Bergström (S) yrkar bifall för utskickat förslag till beslut och lämnar ordet fritt.

Bengt Andersson (M) yrkar på tillstyrkan av förslag 1.

Henrik Elmberg (C) ställer sig bakom förslaget.

Britta Bergström (S) yrkar på att beslutet kompletteras med en uppgift om när det ska börja gälla.

Britta Bergström (S) yrkar på, att beslutet om den åldersgrupp för vuxna brukare som kommunen ansvarar för, ska harmonisera med hemsjukvården

Jan-Olof Blomster (FP) yrkar på att bifalla förslaget med stöd från Länshandikapprådet.

Ingrid Jerneborg Glimne (M) ställer sig bakom förslaget efter gjorda förtydliganden

Utfall

Nämnden beslutar i enlighet med föreslagna kompletteringar av utskickat förslag.

Ärendebeskrivning

Kostnadsansvaret för inkontinenshjälpmedel är i Sörmland fördelat på landstinget och kommunerna enligt följande;

- Barn/ungdomar med funktionsnedsättning –
Habiliteringsverksamheten landstingets Habiliterings- och
hjälpmedelsförvaltning
- Vuxna boende i särskilda boendeformer samt vuxna aktuella inom
hemsjukvården – respektive kommuns äldre och
handikappförvaltning
- Övriga barn och vuxna – landstingets Hälso- och
sjukvårdsförvaltning

Inkontinenshjälpmedel förskrivs av sjuksköterskor inom både landsting och kommun. Vesicentralen, en enhet inom länets Hjälpmedelscentral, tar emot beställningar och effektuerar leverans av förskrivna inkontinenshjälpmedel. Förskrivna hjälpmedel är i dag kostnadsfria för brukaren och levereras fritt hem till honom/henne. En utredning har genomförts i vilken avgift för inkontinenshjälpmedel föreslås. Länsstyrgruppen, nämndens beredningsgrupp, ställer sig bakom det framlagda förslaget.

Bilaga

1. Tjänsteutlåtande - patientavgift för inkontinenshjälpmedel i Sörmland
2. Utredningen om patientavgift för inkontinenshjälpmedel i Sörmland

Protokollsutdrag

Landstingsstyrelsen
Samtliga kommunstyrelser
Habiliterings- och hjälpmedelsförvaltningen
Beredningsgruppen för hjälpmedelsfrågor
Länsstyrgruppen
Akten

Patientavgift för inkontinenshjälpmedel i Sörmland

Bakgrund

Utifrån en åtgärdsplan för ekonomi i balans för landstinget och ett gemensamt ansvar för inkontinenshjälpmedel med Sörmlands kommuner, fick en projektgrupp uppdraget att utreda möjligheten med en patientavgift för inkontinenshjälpmedel, se bilaga 1. Utredningen av patientavgiften är en del i en helhet som består av avgift, förskrivarkriterier samt vårdprogram.

Urininkontinens är ett av våra stora folkhälsoproblem. Urininkontinens förekommer hos ca 13 000 kvinnor och ca 8 000 män i Sörmland. Det finns flera olika behandlingsformer vid inkontinens; träningsprogram, läkemedel, kirurgi samt kompletterande hjälpmedel. Den vanligaste åtgärden är att använda hjälpmedel, såsom absorberande produkter.

I Sörmland finns det registrerat 9025 brukare som förskrivits inkontinenshjälpmedel. Sörmlands kommuner har tillsammans förskrivit inkontinenshjälpmedel till 2024 brukare och landstinget 7001 brukare. Utöver dessa brukare använder ca 80 % inom kommunernas boende inkontinenshjälpmedel.

Landstinget och kommunerna har ansvaret att tillhandahålla förbrukningsartiklar vid urin/tarminkontinens och urinretention till dem som är folkbokförda inom länet. Ansvaret är reglerat i 3d och 18c §§ hälso- och sjukvårdslagen. Av 26 och 26a §§ framgår att huvudmännen kan ta ut avgifter för inkontinenshjälpmedel.

Kostnaden för inkontinenshjälpmedel är 28,9 mnkr/år, varav 15,2 mnkr för landstinget och 13,7 mnkr för kommunerna. Kostnader för frakt tillkommer för inkontinenshjälpmedel.

Landstingen Norrbotten, Stockholm samt Örebro tar avgifter för inkontinenshjälpmedel. Avgiften ligger mellan 170-200 kr/år och ingår i landstingens högkostnadsskydd. Samtliga kommuner i Sverige har kostnadsfria inkontinenshjälpmedel. I dagsläget är inkontinenshjälpmedel kostnadsfria i Sörmland.

Projektgruppens rekommendationer

Det är stora kostnader för landstinget och kommunerna med inkontinenshjälpmedel. Projektgruppen rekommenderar därför att införa en patientavgift för inkontinenshjälpmedel i Sörmland på 100 kr per förskrivning. Patientavgiften harmoniserar med andra patientavgifter och ger en signal till brukare och förskrivare att bara använda det som behövs.

Projektgruppen rekommenderar också att det ska vara samma förutsättningar för alla invånare i Sörmland, vilket minskar risken för övervälningsseffekt mellan landsting och kommun. Projektgruppens förslag 1, med avgift vid varje förskrivning, är lättast att följa, lättast att förklara för patient/brukare och följer växlingar bättre med ansvaret mellan landsting/kommun.

Beredning av ärendet

Förslaget om patientavgift för inkontinenshjälpmedel är diskuterat och förankrat med beredningsgruppen, länsstyrgrupp för närvård. Länsstyrgruppen ställer sig bakom att en avgift införs för inkontinenshjälpmedel. I beslutsunderlaget till VOHJS ska det framgå att avgiften ska ses som en del i en helhet som består av avgift, förskrivarkriterier samt vårdprogram.

Förslag till beslut

Mot bakgrund av utförd utredning om patientavgift för inkontinenshjälpmedel i Sörmland, rekommenderas

- **att** införa patientavgift för inkontinenshjälpmedel i Sörmland för både landstinget och kommunerna
- **att** debitera en patientavgift på 100 kr vid varje förskrivning av inkontinenshjälpmedel
- **att** exkludera boende på SÄBO från patientavgiften
- **att** exkludera boende på LSS-boende från patientavgiften
- **att** patientavgiften gäller för respektive huvudmans ansvarsområde
Landstinget ansvarar för brukare som bor i ordinärt boende.
Kommunerna ansvarar för vuxna (> 19 år) brukare i hemsjukvård och särskilt boende.

HANDLÄGGARE
Mats Bäckarslöf
Projektledare
Landstinget Sömland

DATUM
2012-01-30

DIARIENR
GNVO11-030

Patientavgift för inkontinenshjälpmedel i Sörmland

Bakgrund

Urininkontinens är ett av våra stora folkhälsoproblem. Urininkontinens förekommer hos 10 procent av alla kvinnor i Sverige, vilket motsvarar ca 13 000 kvinnor i Sörmland och förekomsten ökar med stigande ålder. Vid 30-, 50- och 70-årsåldern beräknas förekomsten vara 6, 14 respektive 21 procent. Hos män är förekomsten 6 procent, vilket motsvarar ca 8 000 män i Sörmland. Den ökar långsamt från 2 procent vid 20 års ålder till 5 procent vid 60 års ålder för att sedan öka brant från 7 procent vid 75 års ålder till 25 procent vid 85 års ålder (Källa: SBU-rapport 2000).

Det finns flera olika behandlingsformer vid inkontinens; träningsprogram, läkemedel, kirurgi samt kompletterande hjälpmedel. Den vanligaste åtgärden vid urininkontinens är att använda hjälpmedel, såsom absorberande produkter. Andelen inkontinenta som använder absorberande produkter har ökat under de senaste 20 åren, där en anledning till detta är minskad användning av kvarliggande katetrar.

Förbrukningsartiklar som används vid inkontinens handlar om:

- Absorberande produkter
  - Fixering av absorberande produkter
  - Flergångsabsorberande produkter
  - Hygienunderlägg
- Kvarkatetrar, tappningskatetrar
  - Urindroppssamlare
  - Urinuppsamlingspåsar
- Övrigt
  - T ex urinflaska, badbyxor

I Sörmland finns det registrerat 9025 brukare som har förskrivits inkontinenshjälpmedel. Sörmlands kommuner har tillsammans förskrivit inkontinenshjälpmedel till 2024 brukare och landstinget 7001 brukare. Utöver dessa brukare finns det ett mörkertal på antalet brukare inom kommunernas boenden, där det beställs inkontinenshjälpmedel till boendet och inte direkt till brukaren.

Landstinget och kommunerna har ansvaret att tillhandahålla förbrukningsartiklar vid urininkontinens, urinretention och tarminkontinens till dem som är folkbokförda inom länet.

Ansvaret är reglerat i 3d och 18c §§ hälso- och sjukvårdslagen. Av 26 och 26a §§ framgår att huvudmännen kan ta ut avgifter för inkontinenshjälpmedel. Landstinget ansvarar för brukare som bor i ordinärt boende och kommunerna har ansvaret för vuxna (> 19 år) brukare i hemsjukvård och särskilt boende. Ansvaret sträcker sig över en förskrivningsperiod (6 månader) om det blir aktuellt med byte av vårdgivare t ex från landsting till kommun.

Vesicacentralen i Nyköping är en beställningscentral för inkontinenshjälpmedel i Sörmland, som drivs av förvaltningen habilitering och hjälpmedel inom landstinget. Landstingets berörda förvaltningar och kommunerna köper dessa tjänster av Vesicacentralen. Totalt utförs det 24 642 beställningar av inkontinenshjälpmedel per år. Kostnaden för inkontinenshjälpmedel är 28,9 mnkr/år, varav 15,2 mnkr för landstinget och 13,7 mnkr för kommunerna. Kostnader för frakt tillkommer för inkontinenshjälpmedel. Utöver sammanställningen av kostnader för inkontinenshjälpmedel använder landstinget förbrukningsmaterial till inneliggande patienter.

Uppdrag

Utifrån en åtgärdsplan för ekonomi i balans för landstinget finns tre olika uppdrag för inkontinenshjälpmedel; införande av patientavgift, begränsa förskrivning genom förändrade förskrivningskriterier samt vårdprogram. Patientavgifterna ska ge intäkter på ca 0.7 mnkr/år för landstinget efter avdrag av frikort. Anpassning av förskrivningskriterier och utformning av vårdprogram ska minska kostnaderna för inkontinenshjälpmedel med uppskattad nivå på 10 %, vilket motsvarar ca 1,5 mnkr/år för landstinget och ca 1,4 mnkr/år för kommunerna gemensamt. I dagsläget är inkontinenshjälpmedel kostnadsfria i Sörmland. Översynen av patientavgifter, förskrivningskriterier samt vårdprogram gäller för landstinget och Sörmlands kommuner. Landstinget och kommunerna har ett gemensamt ansvar för hjälpmedel i Sörmland utifrån den gemensamma nämnden för vård, omsorg och hjälpmedel (VOHJS).

Projektgrupp

Deltagarna i projektgruppen kommer från Landstinget Sörmland och Sörmlands kommuner. Arbetet med utredningen av patientavgiften har pågått under höstterminen 2011.

Styrgrupp

Eva André (styrgruppsordförande), Landstinget Sörmland
Anki Forsberg, Landstinget Sörmland
Maria Englund, Eskilstuna kommun
Johan Holmåsen, Flens kommun

Arbetsgrupp

Mats Bäckarslöf (samordnare), Landstinget Sörmland
Ann Blom, Landstinget Sörmland
Ann-Britt Pantzar, Landstinget Sörmland
Erika Bälldal, Gnesta kommun
Annika Furuskog, Eskilstuna kommun
Monica Persson, Katrineholms kommun

Kartläggning

En kartläggning nationellt av patientavgifter för inkontinenshjälpmedel är genomförd. Detta resulterade i att landstingen Norrbotten, Stockholm samt Örebro tar avgifter för inkontinenshjälpmedel. Avgifterna ligger mellan 170-200 kr/år och ingår i landstingens högkostnadsskydd. Landstinget Örebro har växlat hemsjukvården, men inga kommuner tar avgifter för inkontinenshjälpmedel.

En sammanställning är utförd på andelen brukare som har förskrivits inkontinenshjälpmedel och som har fått frikort inom Landstinget Sörmland. Resultatet visade att 53 % av brukarna har fått frikort.

Två olika sammanställningar är utförda inom kommunerna för bedömning av andelen personer i ordinarie boende med kommunala insatser och som uppnår maxtaxan. (Maxtaxa – en övre gräns för hur mycket omvårdnaden får kosta varje person per månad. Beloppet är indexreglerat och förändras varje månad). Resultatet visade att 73 % av personerna i Trosa kommun uppnår maxtaxan och 59 % i Flens kommun.

En sammanställning är utförd på andelen boende på SÄBO (särskilt boende) som har förskrivits inkontinenshjälpmedel. Resultatet visade att ca 80 % av boende på SÄBO har förskrivits inkontinenshjälpmedel.

Grundläggande förutsättningar vid patientavgift för inkontinenshjälpmedel

För att kunna bedöma framtagna förslag på patientavgift beskrivs några grundläggande juridiska förutsättningar och projektgruppens egna bedömningar.

- Landstinget – patientavgiften för inkontinenshjälpmedel ska ingå i högkostnadsskyddet för öppen hälso- och sjukvård (900 kr) enligt Hälso- och sjukvårdslagen (HSL)
- Kostnadsfritt för barn till och med det år de fyller 19 år enligt HSL
- Kommun - patientavgiften för inkontinenshjälpmedel ska ingå i maxtaxan (1760 kr/månad) enligt HSL
- Samma förutsättningar för alla invånare i Sörmland
- ”Signal” till brukare/förskrivare med avgift – bara använda det som behövs
- Patientavgifterna ska harmonisera med andra avgifter inom landstinget/kommunerna
- Patientavgifterna ska harmonisera nationellt med övriga landsting
- Övervärlingseffekt – landsting – kommun (om kommun inte tar ut avgifter eller tvärtom)

Förslag 1

Patientavgift för inkontinenshjälpmedel i landstinget och kommunerna

Landstinget

- Vid varje förskrivning av inkontinenshjälpmedel debiteras en avgift på 100 kr (riktlinjerna är två förskrivningar/år enligt Vesicas regelverk)
- Utgår ifrån upplägget ”receptförnyelse (utan besök)”, som finns i landstingets avgiftshandbok, förslag på ny egen rubrik ”avgift inkontinenshjälpmedel”

- Vid både besök inom hälso- och sjukvården, som är förenat med en patientavgift, och förskrivningsavgift för inkontinenshjälpmedel, debiteras endast en patientavgift på 100 kr
- Ingår i högkostnadsskyddet för öppen hälso- och sjukvård (900 kr)
- Kostnadsfritt för barn till och med det år de fyller 19 år
- Avgiften 100 kr per förskrivning motsvarar ca 0.7 mnkr/år i intäkter för landstinget efter reducering av frikort
- Betalning via SYSteam Cross i kassa eller faktura

Kommunerna

- Vid varje förskrivning av inkontinenshjälpmedel debiteras en avgift på 100 kr (riktlinjerna är två förskrivningar/år enligt Vesicas regelverk)
- Ingår i maxtaxan (1760 kr/månad)
- Underlag skickas av förskrivaren vid varje förskrivning till kommunens avgiftshandläggare, som bedömer samtliga avgifter utifrån maxtaxan
- Gäller kommunens ansvar för brukare i ordinärt boende

Förslag 2

Patientavgift för inkontinenshjälpmedel i landstinget och kommunerna

Landstinget

- Vid första förskrivningen varje år debiteras en årsavgift för inkontinenshjälpmedel på 200 kr
- Förslag på ny egen rubrik "avgift inkontinenshjälpmedel"
- Ingår i högkostnadsskyddet för öppen hälso- och sjukvård (900 kr)
- Kostnadsfritt för barn till och med det år de fyller 19 år
- Årsavgiften 200 kr motsvarar ca 0.7 mnkr/år för landstinget
- Betalning via SYSteam Cross i kassa eller faktura

Kommunerna

- Vid första förskrivningen varje år debiteras en årsavgift för inkontinenshjälpmedel på 200 kr
- Ingår i maxtaxan (1760 kr/månad)
- Underlag skickas av förskrivaren vid varje förskrivning till kommunens avgiftshandläggare, som bedömer samtliga avgifter utifrån maxtaxan
- Gäller kommunens ansvar för brukare i ordinärt boende

Antal brukare (exklusive LSS) i ordinärt boende med kommuninsatser som har förskrivits inkontinenshjälpmedel

Kommuner	Antal brukare som har förskrivits inkontinenshjälpmedel	Brukare > 65 år	Brukare < 65 år	Intäkter/år för respektive kommun med patientavgift på 200 kr, utan avdrag för maxtaxa
Eskilstuna	509	446	63	101 800 kr
Flen	185	156	29	37 000 kr
Gnesta	97	83	14	19 400 kr
Katrineholm	507	427	80	101 400 kr
Nyköping	356	313	43	71 200 kr
Oxelösund	133	117	16	26 600 kr
Strängnäs	101	82	19	20 200 kr
Trosa	62	46	16	12 400 kr
Vingåker	74	57	17	14 800 kr
Totalt:	2024	1727	297	404 800 kr

Boende på SÄBO

Sammanställningen av antalet boende med inkontinenshjälpmedel på särskilt boende visade ca 80 %. Omvårdnadsavgiften på SÄBO inom kommunerna är densamma som maxtaxan (1760 kr/månad). Detta innebär att det inte finns något utrymme kvar för ytterligare avgifter för inkontinenshjälpmedel för denna grupp. Därför föreslås att personer boende på SÄBO exkluderas från patientavgiften för inkontinenshjälpmedel.

I dagsläget beställs inkontinenshjälpmedel till hela boendet SÄBO, men under våren 2012 kommer ett nytt webbaserat förskrivningssystem (SESAM läkemedelsnära) att implementeras på Vesicentralen. Detta innebär att förskrivning av inkontinenshjälpmedel kommer att utföras per boende på SÄBO.

Antal platser på SÄBO i Sörmland

Kommuner	Antal boende på SÄBO
Eskilstuna	704
Flen	150
Gnesta	138
Katrineholm	430
Nyköping	621
Oxelösund	150
Strängnäs	395
Trosa	120
Vingåker	105
Totalt:	2813

Bostad med särskild service för vuxna enligt LSS

I insatsen ”bostad med särskild service för vuxna” ingår omvårdnad. LSS (lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade) följer ett sådant stöd och sådan service som är att betrakta som omvårdnad och därför kan inte detta avgiftsbeläggas och maxtaxa är inte relevant. Därför föreslås att personer boende på LSS-boende exkluderas från patientavgiften för inkontinenshjälpmedel.

Sammanfattning

Efter genomförd kartläggning och sammanställning av resultat med patientavgift för inkontinenshjälpmedel kan följande värderingar göras. Att införa en patientavgift för inkontinenshjälpmedel ger en signal till brukare och förskrivare att bara använda de hjälpmedel som behövs. Detta skapar kostnadsmedvetenhet, att det inte är gratis med inkontinenshjälpmedel. Patientavgiften blir en intäkt för landstinget och kommunerna och det är en fördel för brukare och förskrivare om landstinget och kommunerna har samma förutsättningar. Generella nackdelar kan ses med ökad administration med fakturering och bedömning av frikort och maxtaxa. Högre avgifter riskerar också drabba ekonomiskt svaga grupper. Om inkontinenshjälpmedel är förenat med en avgift, kan det också leda till att brukarna försöker beställa mera hjälpmedel än vad som behövs.

Konsekvenser av förslag 1 och 2

Förslag 1

Fördelar

- Lätt att följa, samma rutin vid varje förskrivning
- Om förskrivningen upphör under första halvåret, tas ingen avgift för andra halvåret
- Kan påverka konsumtion med eventuella extra avgifter vid flera förskrivningar
- Mindre risk med dubbla avgifter kommun/landsting, när reglering sker under året

Nackdelar

- Vid flera förskrivningar än två, extra avgifter
- Ökad administration för avgiftshandläggare och förskrivare med flera avgifter/år

Förslag 2

Fördelar

- Hantering av avgifter vid ett tillfälle per år
- Mindre administration för avgiftshandläggare och förskrivare med en avgift/år

Nackdelar

- Ökad risk med dubbla avgifter kommun/landsting, när reglering sker under året
- Svårare att komma ihåg avgiften vid ett tillfälle per år

Slutsats

Projektgruppen rekommenderar förslag 1, med avgift vid varje förskrivning, vilket är lättast att följa, lättast att förklara för patient/brukare och följer växlingar bättre med ansvaret mellan landsting/kommun. Avgiften 100 kr vid varje förskrivning av inkontinenshjälpmedel harmoniserar med andra patientavgifter. Det är orimligt att en patientavgift för inkontinenshjälpmedel ska kosta mera än t ex ett läkarbesök och påverka balansen i avgiftshantering.

Följande förslag till beslut rekommenderas:

- Införa patientavgift för inkontinenshjälpmedel i Sörmland för både landstinget och kommunerna
- Debitera en patientavgift på 100 kr vid varje förskrivning av inkontinenshjälpmedel
- Exkludera boende på SÄBO från patientavgiften
- Exkludera boende på LSS-boende från patientavgiften
- Patientavgiften gäller för respektive huvudmans ansvarsområde. Landstinget ansvarar för brukare som bor i ordinärt boende. Kommunerna ansvarar för vuxna (> 19 år) brukare i hemsjukvård och särskilt boende.

Förändrade förskrivningskriterier och gemensamt vårdprogram ska också kunna påverka kostnadsläget för inkontinenshjälpmedel i Sörmland. Det är då viktigt med följsamhet till framtagna riktlinjer vid förskrivning för att inte öka kostnaderna för inkontinenshjälpmedel.

